

»Miha, praviš, da veruješ v Kristusa?« je vprašal Aleš svojega prijatelja.

»Tako je,« je odgovoril Miha.

»Pri zgodovini si vendar slišal, da so ljudje že tisoče let pred tvojim Kristusom verovali, celo v več bogov. So se torej oni motili?« je nekoliko zbadljivo nadaljeval Aleš.

»Glej,« je rekel Miha, »Bog je res samo eden, pač pa so ga ljudje skozi čas različno dobro spoznavali ter mu dajali različna imena. Vsi

pa so verovali, da obstaja nekdo, ki je boljši in mogočnejši od človeka. Nekaj božjih sledi so vsi odkrili. S Kristusom pa so božje stopinje postale popolnoma različne,« je umirjeno odgovoril Miha.

Aleš je bil z odgovorom videti zadovoljen.

Začetki verovanja

Znanosti, ki raziskujejo človeka in njegov nastanek, ugotavljajo, da je bil človek že od začetka veren. Sledi verovanja srečamo že na začetkih človeštva. Mnogi znanstveniki poudarjajo celo, da je človek nastal takrat, ko se je začel

zavedati, da je odvisen od Boga. Tako potrjujejo misel iz Svetega pisma, da vere v Boga stvarnika ni iznašel človek, temveč mu je bila podarjena. Ko se mu je namreč Bog dal prepoznati, je človek tudi sebe prepoznal kot človeka.

O prvotnih verovanjih pričajo tudi arheološka odkritja, posebno grobovi in najdbe v njih, prikazi božanstev v obliki kipov in stenskih slikarij, ostanki stavb, oltarjev in stebrov, ki izražajo človekova verovanja.

Znamenja verovanja najdemo že v predzgodovinski dobi, ki traja od začetka človeštva (verjetno pred 2 - 3 milijoni let) do približno 3000 pred Kristusom. Razmeroma veliko najdb, ki razlagajo človekovo verovanje, sega do tako imenovanega neandertalskega človeka, ki je živel nekako 50 000 let pred Kristusom. Najstarejše tovrstne najdbe pa so stare nad 500 000 let.

Lastnosti prvotnih verstev

Ko potujemo skozi prazgodovino in zgodovino, opazamo, da sta okolje ter način življenja močno vplivala na vero in religijo.

V dobi, ko je bil človek lovec, je izražanje svoje vere povezoval z upodabljanjem in darovanjem živali. Ko pa človek začne obdelovati zemljo, daruje Bogu ali bogovom predvsem svoje pridelke. V nomadskih časih in okoljih, ko človek zaživi kot pastir, pa daruje živali iz svojih čred.

Opis darovanja v prvotnih verstvih najdemo tudi v Svetem pismu, ko pripoveduje o življenju prvih ljudi.

Človek je spoznal svojo ženo Evo. Spočela je in rodila Kajna. Rekla je: »Dobila sem moža od Gospoda.« Nato je rodila njegovega brata Abela. In Abel je pasel drobnico, Kajn pa je obdeloval zemljo. Ko je preteklo nekaj časa, je Kajn daroval Gospodu daritev od sadov zemlje. Tudi Abel je daroval od prvencev svoje drobnice in njihove tolšče. (1 Mz 4, 1-4a)

Darovanje Bogu ali bogovom je vsekakor ena od glavnih lastnosti prvotnih verstev. Z darovanjem so ljudje izražali svojo vdanost in hvaležnost Bogu ali bogovom. Pogosto so darovali tudi zato, da jih bogovi ne bi kaznovali. Včasih pa so z različnimi obredi, sežiganjem in ropotom razne bogove in duhove skušali celo odganjati ali so jih želeli obvladati.

Monoteizem in politeizem

Izraza monoteizem in politeizem prihajata iz grškega jezika. Sestavljena sta iz dveh besed. Teizem je izpeljanka iz besede »theos«, ki pomeni bog. Tako monoteizem (mono = eden) pomeni vero v enega boga, politeizem (poli = več) pa vero v več bogov.

Strokovnjaki, ki se ukvarjajo z vprašanji začetkov človeštva in verovanja, prihajajo do spoznanj, da je monoteizem prvotnejša in starejša oblika verovanja od politeizma. Domnevajo, da so ljudje enemu in edinemu stvarniku dajali v različnih okoliščinah različna imena.

S časom pa so tem imenom začeli pripisovati različne božanske lastnosti in jih po božje častiti. Tako je »nastalo« več bogov, ki jih je človek pogosto prikrojil ter prilagajal svojim potrebam.

Božje sledi pri sodobnih oblikah naravne vernosti

Naravna vera išče božje sledi samo v naravi.

3.

Obe obliki naravnega verovanja - monoteistično in politeistično - obstajata tudi v sodobnem svetu. Politeistična naravna verstva posameznim naravnim pojavom ali predmetom pripisujejo božanske ali čarovne lastnosti, monoteistična naravna verstva pa pojmujejo boga zgolj kot neko neosebno silo ali energijo, kateri je podvrženo vesolje s človekom vred.

Cerkev se veseli človekovega iskanja božjih sledi v svetu. Vse ljudi spodbuja k občudovanju stvarstva, saj je tudi to pot, ki nas usmerja k osebni veri v Boga stvarnika.

V Apostolskih delih piše, kako je v Atenah apostol Pavel odkril več različnih oltarjev, ki so bili posvečeni raznim božanstvom. Med njimi je bil tudi oltar neznanemu bogu, ki se mu je posebno vtisnil v spomin.

Sprehajal sem se po vašem mestu in si ogledoval vaše svetinje. Ob tem sem opazil tudi oltar z napisom »Neznanemu bogu«.

Kar vi častite, ne da bi poznali, vam jaz oznanjam.

Bog, ki je ustvaril vesolje in vse, kar je v njem, on, ki je neba in zemlje gospodar, ne domuje v svetiščih, ki jih je zgradila človeška roka. Njemu sploh ni potrebno, da bi mu stregle človeške roke, temveč sam vsem daje življenje in dihanje in vse. Iz enega je ustvaril ves človeški rod, da bi napolnil vse obličje zemlje in ljudem odmeril čase in meje bivanja, da bi Boga iskali in se morda do njega dotipali in ga našli, saj ni daleč od nikogar izmed nas. Zakaj v njem živimo, se gibljemo in smo. Ali kakor so povedali nekateri od vaših pesnikov: »... saj smo po rodu iz njega.« (Apd 17,22-28)

Veruj v Boga

ameriška
slov. besedilo:
Danilo Sitar

1. Ve - ruj	v Bo - ga,	ve - ruj	v Bo - ga.
2. U - paj	v Bo - ga,	u - paj	v Bo - ga.
3. Lju - bi	Bo - ga,	lju - bi	Bo - ga.
4. Sla - vi	Bo - ga,	sla - vi	Bo - ga.
5. Mo - li	Bo - ga,	mo - li	Bo - ga.
6. Hva - li	Bo - ga,	hva - li	Bo - ga.

1.-6. Dal ti bo pre - ču - do - vi - te stva - ri, za-

1. to	le	ve - ruj	v Bo - ga.
2. to	le	u - paj	v Bo - ga.
3. to	le	lju - bi	Bo - ga.
4. to	le	sla - vi	Bo - ga.
5. to	le	mo - li	Bo - ga.
6. to	le	hva - li	Bo - ga.